

Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD)

Journal of Ottoman Legacy Studies
(JOLS)

Cilt 11, Sayı 31, Kasım 2024

Volume 11, Issue 31, November 2024

e-ISSN: 2148-5704

Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD), uluslararası hakemli bir dergi olup dörder aylık dönemler hâlinde (Mart-Temmuz-Kasım) yılda üç sayı olarak elektronik ortamda yayımlanır. Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan yazıların dil, bilim ve hukuki sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi'ne aittir. Yazılar yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir.

The Journal of Ottoman Legacy Studies (JOLS), is an international electronic journal published online three times a year in March, July and November. Authors bear the academic, linguistic and legal responsibility of their works published in JOLS. JOLS is the sole copyright owner of works published in the journal. No work published in the JOLS can be partially or totally published or reproduced without the written consent of publisher. Editorial Board decides to publish or reject submitted articles.

İndeksler / Indexes

DOAJ (Directory of Open Access Journal) • EBSCO
(Central & Eastern European Academic Source) •
ErihPlus • Google Scholar • Index Copernicus • Index
Islamicus • Scopus (Elsevier Bibliographic Databases)
• SOBIAD (Sosyal Bilimler Atıf Dizini) • TEI (Türk
Eğitim İndeksi) • ULAKBİM TR Dizin

Scopus®

INFORMATION SERVICES

Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD)

Journal of Ottoman Legacy Studies (JOLS)

e-ISSN: 2148-5704

www.osmanlimirasi.net

osmanlimirasi@gmail.com

Dil ve Edebiyat / Language and Literature

Prof. Dr. İsmail AVCI

Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,

Çağış Yerleşkesi, 10145, BALIKESİR

e-mail: mailavci@hotmail.com

Tarih / History

Prof. Dr. Abidin TEMİZER

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü,

İstiklal Yerleşkesi, 15030, BURDUR

e-mail: abidintemizer@hotmail.com

Sahibi / Owner

Abidin TEMİZER (Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.-Türkiye)

Editörler / Editors

Abidin TEMİZER (Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.-Türkiye)

İsmail AVCI (Prof. Dr., Balıkesir Ü.-Türkiye)

Dil Editörleri / Language Editors

Nihada DELİBEGOVIĆ DŽANIĆ (Prof. Dr., Tuzla Ü.-Bosna-Hersek)

Ersoy TOPUZKANAMIŞ (Doç. Dr., Balıkesir Ü.-Türkiye)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Aleksandar KADIJEVIĆ (Prof. Dr., Belgrad Ü.-Sırbistan)

Eman Abd el-Rahman HAYAJNEH (Doç. Dr., Ürdün Ü.-Ürdün)

Grażyna ZAJĄC (Prof. Dr., Jagiellonian Ü.-Polonya)

İbrahim SERBESTOĞLU (Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Ü.-Türkiye)

Marijan PREMOVIĆ (Doç. Dr., Montenegro Ü.-Karadağ)

Nalan TURNA (Prof. Dr.-Yıldız Teknik Ü.-Türkiye)

Ozan YILMAZ (Prof. Dr., Sakarya Ü.-Türkiye)

Ömür CEYLAN (Prof. Dr., İstanbul Kültür Ü.-Türkiye)

Slobodan ILIĆ (Prof. Dr., Yakın Doğu Ü.-KKTC)

Zafer GÖLEN (Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.-Türkiye)

Dış Temsilciler / Country Representatives

Anastasiia ZHERDIEVA (Dr. Öğr. Üyesi, Kırım)

Anisoara POPA (Prof. Dr., Romanya)

Dimitar V. ATANASSOV (Dr. Öğr. Üyesi, Bulgaristan)

Edith Gülçin AMBROS (Doç. Dr., Avusturya)

Ekrem ČAUŠEVIĆ (Prof. Dr., Hırvatistan)

Ema MILJKOVIĆ (Prof. Dr., Sırbistan)

Emzar MAKARADZE (Prof. Dr., Gürcistan)

Fadıl HOCA (Prof. Dr., Makedonya)

Galina MIŠKINIENĖ (Doç. Dr., Litvanya)

İrfan MORINA (Prof. Dr., Kosova)

Kujtim NURO (Prof. Dr., Kanada)

Kübra KULİYEVA (Doç. Dr.-Azerbaycan)

Marijan PREMOVIĆ (Doç. Dr., Karadağ)

Nihada DELİBEGOVIĆ DŽANIĆ (Prof. Dr., Bosna-Hersek)

Öztürk EMİROĞLU (Prof. Dr., Polonya)

Bu Sayının Hakemleri / Reviewers of the Issue

- Abdurrahim İstemi SAYLAM (Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Ü.-Türkiye)
Ahmet TOPAL (Doç. Dr., Atatürk Ü.-Türkiye)
Alev ERARSLAN (Prof. Dr., İstanbul Aydın Ü.-Türkiye)
Faruk TAŞKIN (Doç. Dr., Artvin Çoruh Ü.-Türkiye)
Filiz YAŞAR KESKİN (Doç. Dr., Mersin Ü.-Türkiye)
Hakan TAN (Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Ü.-Türkiye)
Hasan Ali CENGİZ (Doç. Dr., Trakya Ü.-Türkiye)
Hüseyin Baha ÖZTUNÇ (Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Ü.-Türkiye)
İbrahim KOLUNSAĞ (Doç. Dr., İzmir Katip Çelebi Ü.-Türkiye)
İbrahim SERBESTOĞLU (Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Ü.-Türkiye)
M. Fatih KÖKSAL (Prof. Dr., İstanbul Kültür Ü.-Türkiye)
Mehmet Ali EROĞLU (Doç. Dr., Akdeniz Ü.-Türkiye)
Mehmet SARIOĞLAN (Prof. Dr., Balıkesir Ü.-Türkiye)
Mehmet YILMAZATA (Dr., Milli Eğitim Bakanlığı-Türkiye)
Mouhieddine KHEROUATOU (Dr. Öğr. Üyesi, University of Constantine 3-Algeria)
Muhammed Emin AKYÜREK (Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Ü.-Türkiye)
Nagihan GÜR ÇALIŞIR (Doç. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Ü.-Türkiye)
Nuran YILDIRIM (Prof. Dr., Bezm-i Âlem Vakıf Ü.-Türkiye)
Nuray KAYADİBİ (Doç. Dr., Kırıkkale Ü.-Türkiye)
Nurettin KARTALLIOĞLU (Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Ü.-Türkiye)
Ömür CEYLAN (Prof. Dr., İstanbul Kültür Ü.-Türkiye)
Ramazan EKİNCİ (Prof. Dr., Manisa Celal Bayar Ü.-Türkiye)
Rıfat KÜTÜK (Prof. Dr., Atatürk Ü.-Türkiye)
Selçuk SEÇKİN (Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.-Türkiye)
Sevilay ÖZER (Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Ü.-Türkiye)
Slobodan ILIĆ (Prof. Dr., Near East U.-TRNC)
Şeyma BENLİ (Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Ü.-Türkiye)
Tuğrul ÖZCAN (Prof. Dr., Ordu Ü.-Türkiye)
Yasemin HAMLACI BAŞKAYA (Doç. Dr., Sakarya Ü.-Türkiye)

EDİTÖRLERDEN

Değerli okuyucular,

Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi (OMAD), Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü coğrafyada ortaya konulan kültürel birikimi değerlendirmek amacıyla kurulmuş uluslararası nitelikte hakemli bir e-dergidir. Dergide dil, edebiyat ve tarih başta olmak üzere "Osmanlı mirası" içerisinde değerlendirilebilecek alanlara ait konuların tartışıldığı, Osmanlı dönemi ve sonrası kültür hayatına dair tespit ve tahlillerin yapıldığı ve bunların akademik disiplin çerçevesinde ortaya konulduğu özgün yazıların yayımlanması amaçlanmıştır.

OMAD, dörder aylık dönemler hâlinde yılda üç sayı (Mart, Temmuz, Kasım) olarak elektronik ortamda yayımlanmaktadır. Derginin yayın dili Türkçe ve İngilizcedir.

OMAD'ın otuz birinci sayısında 11 makaleye yer verilmiştir. Bu sayıyı yazılarıyla onurlandıran Ebru Güher, Ramazan Baş, Enes Turbic, Hasan Kaplan, Hüseyin Muşmal, İrem Gürbüz, İlker Hayat, Halime Çavuşoğlu, Mehmet Akif Gözitok, Mehmet Yavuz Erler, Melek Sarı Güven, Nurdan Küçükasköylü, Seden Özerden, Hacer Arslan Kalay, Zafer Gölen ve Ersoy Topuzkanamış'a; makalelerin İngilizce editörlüğünü yapan Nihada Delibegović Džanić'e ve Türkçe editörlüğünü yapan Ersoy Topuzkanamış'a şükranlarımızı sunuyoruz. Makaleleri büyük emeklerle değerlendiren hakemlerimize de göstermiş oldukları özveri nedeniyle teşekkürü bir borç biliriz.

Dr. Abidin Temizer & Dr. İsmail Avcı

Editörler

FROM EDITORS

Dear readers,

Journal of Ottoman Legacy Studies (JOLS) is an internationally refereed academic e-journal, aiming to assess the cultural legacy in the areas once part of the Ottoman domain. JOLS aims to publish original research articles covering language, literature and history subjects within the scope of the "Ottoman legacy". Furthermore, JOLS will publish research on the Ottoman and post-Ottoman cultural and political World.

The *Journal of Ottoman Legacy Studies* is an internationally refereed journal and published electronically three times a year (March-July-November). The publication languages of *Journal of Ottoman Legacy Studies* are Turkish and English.

In this thirty first issue you will find 11 articles covering different periods of the history of the Ottoman Empire. Many thanks to the Ebru Güher, Ramazan Baş, Enes Turbic, Hasan Kaplan, Hüseyin Muşmal, İrem Gürbüz, İlker Hayat, Mehmet Akif Gözitok, Halime Çavuşoğlu, Mehmet Yavuz Erler, Melek Sarı Güven, Nurdan Küçükasköylü, Seden Özerden, Hacer Arslan Kalay, Zafer Gölen and Ersoy Topuzkanamış for their contributions for this issue. We appreciate the help of English language editor Nihada Delibegović Džanić and Turkish language editor Ersoy Topuzkanamış. And special thanks to the referees of the articles for their help and efforts.

Abidin Temizer, Ph.D. & İsmail Avcı, Ph.D.

Editors

İçindekiler / Contents

Ebru GÜHER, Ramazan BAŞ

Amerikan Yakın Doğu Yardım Komitesi Belgelerinde Yedikule (Kanada) Veremli Çocuklar Hastanesi (1920-1921)
The Tuberculosis Children's Hospital In Yedikule (Canada) In The Documents Of The American Commttee For The Relief Of The Near East (1920-1921)
ss./pp. 557-573

Enes TURBIC

1908 Annexation of Bosnia in the Serbian Press
Sırp Basınında Bosna'nın İlhakı (1908)
ss./pp. 575-598

Hasan KAPLAN

A Hitherto Unknown Ghazal by Muhibbi and Şemsi's Takhmis to This Ghazal
Muhibbi'nin Bilinmeyen Bir Gazeli ve Şemsi'nin Bu Gazele Tahmisi
ss./pp. 599-613

Hüseyin MUŞMAL, İrem GÜRBÜZ

Hilkat Garibeleri: Osmanlı Toplumunda Doğum Anomalisi ile Dünyaya Gelenler
Hilkat Garibeleri: Those Born with Birth Anomalies in Ottoman Society
ss./pp. 615-644

İlker HAYAT

Bursalı Hasan Hâtif Külliyyatına Doğru: Yeni Bulunan Nüshaların Mevcut Neşirlere Katkısı Üzerine
Towards Bursalı Hasan Hâtif's Kulliyat: On The Contribution Of Newly Discovered Copies To Existing Editions
ss./pp. 645-667

Halime ÇAVUŞOĞLU, Mehmet Akif GÖZİTOK

Balkanlar'dan Bir Hoş Sada: Garîbî-i Vardarı ve Şiirleri
A Pleasant Voice from The Balkans: Garîbî-i Vardarı and His Poems
ss./pp. 669-698

Mehmet Yavuz ERLER

Daily Lifestyle Managed By Natural Disasters In Anatolia
Anadolu'da Doğal Afetlerin Yönettiği Gündelik Yaşam Tarzı
ss./pp. 699-713

Melek SARI GÜVEN, Nurdan KÜÇÜKHASKÖYLÜ

The Role of Armenians in Eskişehir's Urbanisation in the 19th Century Ottoman Empire
19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'nda Eskişehir'in Kentleşmesinde Ermenilerin Rolü
ss./pp. 715-735

Seden ÖZERDEN, Hacer ARSLAN KALAY

Karadağ'daki Osmanlı Dönemi Kültürel Miras Varlıkları: Akova Camilerinden Örnekler
*The Cultural Heritage Assets of the Ottoman Period in Montenegro Examples from the Bijelo Polje
Mosques*

ss./pp. 737-749

Zafer GÖLEN

Burdurlu Çilzâde Mustafa Ağa (1801-1857)
Cilzade Mustafa Aga from Burdur (1801-1857)

ss./pp. 751-773

Ersay TOPUZKANAMIŞ

A Book Teaching Turkish to Children Through Berlitz Method in Turkey in 1910s
1910'larda Türkiye'de Berlitz Yöntemiyle Çocuklara Türkçe Öğreten Bir Kitap

ss./pp. 775-792